

Allahverdi Eminov

İnsanın rəngi necə olur? - Sualına bioloqlar və antropoloqlar, rəssamlar və yazıçılar cavab axtarmışlar, hər bir fərd (individ) güzgüyə baxanda xatırlamış ki, mən aq, qara və sarı irqə məxsusam, bu rəngdə doğulmuşam. Qara (zenci) öyünlür: seçilirəm, fəxrə düşünürəm ki, super idmançıyam, neçə-neçə aq rənglisiñ qalib gəlmışəm. Ağ cinsli adamlar qürurlarıñ ki, qaraları qul kimi işlədirəm, onların yaşıdlarıñ ölkələri zəbt etmişəm, qazandıqları cibimə axır. Sarı payız yarpağına bənzər adam yalnız ölümünü fikirləşir: "bu gün - sabahlığam". Sarı qismətini belə an-layır. Bu "üç"lük bilməlidir insanları enerji qatı - aura əhatə edir. "Aura" isə kosmik enerjinin eks olunmuş bir formasıdır və hər insan mühitinin öz şəkli, sıxlığı, rəngi var. Maraqlıdır, kompüter dövründə auranın şəklini çəkməklə insan xüsusiyyətlərinin (xarakterini) öyrənmək də mümkündür.

Deye bilərik ki, dilimizdə elə ifadələr işlədirik: "dərddən qanım qaraldı", "qorxudan ağladım", "heyecandan saraldım", deməli, bu gileyər insanın aurasına işarədir ("aura" sözü yunanca "külek", "meh" deməkdir). Unutmayaq ki, insanın fərqli psixi - emosional vəziyyətlərində auranın rəngi dəyişir.

Haşıye çıraq ki, ekstrasenslər insan aurasını gözlərə bilirlər. Bir ekstrasens xatırlayır ki, aurani ilk dəfə 33 yaşında ikən görmüşdür və belə təsvir edir: bu zaman qadın dənizin üstündə ucuşan qayaşları müşahidə edirmiş. Birdən quşu əhatə edən parlaq yaşıl rəng görür...

Bələ yozmaq olar ki, insanın fikirləri onun aurasının rənginə təsir göstərir. Bələ pejmürdə insanda paxılıq, intiqam almaq hissi, cinayətə əl atmaq və sair fəsadlar töretmək aurani tünd rənglərə boyayır.

Mütəxəssislerin şəhadətinə görə aura insanın ilk nəfəsilə yaranır, son nəfəsilə bitir, yeni aura organizmin kosmik enerjisilə qarşılıqlı əlaqəsidir. İnsanın mövcud halını mü-

insanın rangı

Esse

şayət edir. İnsanların durumu, xasiyyəti nəzərə alınarsa, aurasının rəngi və ölçüsü elə də fərqlənmir. O fikir də söylənilir ki, mənəviyyatı güclü insanların aurasının həcmi, sıxlığı daha çoxdur, rəngi tamdır, yumrundur, üçkündür. Məsələn, yumru aura mükəmməl, tam xarakterli adamlara xasdır. Üçkünc aura o insanlarda olur - adamları ən çətin vəziyyətlərde müdafiə edir. Bəs ekstrasenslərin aurası necədir? Onlar etiraflarında bildirirlər ki, "ulduzəkilli" auraya malikdilər. Belə ki, avara oxlar görünsə, deməli, insan gərginliyini yaşayır, stress halını keçirir.

Bu xatırlatlığımız nəzəri mülahizələr və müşahidələr auranı özündə eks etdiyiñ insan rəngləri müeyyənləşdirilmişdir. Oxular üçün maraqlı olmaya bilməz: Mavisi sağlamlığa, narıncı ünsiyyətə və səmimiyyəti işarədir. Temiz qırmızı rəng fiziki fəallığı göstərir. Qırmızının - tünd qırmızı çaları egoizmdən xəbər verir. Açıq sarı və tünd sarı - ağıllı, zələm adamları əhatə edir. Parlaq yaşıl - həyatvericilik, bulanıq yaşıl - xəbislik əlamətidir. Tünd göy mənəviyyata mesajdır.

İnsan rənginin "pis adam" olmasına bəraət qazandırıñ yox deyil və yalnız təessüb doğurur. Bu fikir xatırlatmaq istəmək, lakin düşündük ki, bir ibret olar, barı, o adamlar özlərinin tanışınlar. Açıq - qırmızı rəng əsəbilik, tünd - narıncı kinlilik, qara bədbinlik, qapalılıq, tünd - qəhvəyi xəstəlik əlamətlərini özündə ehtiva edir.

Lügət fondumuzda "boz" rəng adlanan bir nəsnə də var. Yaziçılar, şairlər, rəssamlar bu rəngin yaxşı tərəfini daha qabarlıq verirlər, təsvirlərində. Təbiətin dərkində vasitə olur, boz dağ öz sərvətlərini eşirəmir insanlardan. Amma bu rəng və onun "tərəmləri" heç də məmənluq oyatır: dəyərsiz, ağıldan kasad, həyat enerjisindən məhrum insanları xatırladır, amma boz rəngə birmənalı yanaşmada yanlışlıqda da yol verirlər: "boz adam"! Elə düşməndik. Sözü üzə deyən, həqiqətən birbaşa çatdırın, cəzasından bələ çəkinməyən boz adamların qıtlığı yaranmışdır. Layiq olmadığı titulları simasılılığı, əlini yuxarı qaldırmاقla əldə edən boz soydaslarınıza, yeni ləyaqətlilərə necə də ehti-

yaçlıq! Millətimizin "seçdiyi" tünd qırmızı, açıq sarı, qara rəngli vəkil-lərimiz kaş boz rəngdə doğulayıdlar. Onlar ekstrasens cildinə girməyəydi.

Mən ekstrasens deyiləm, peda-qoq - yazaram və on illərlə gözümü bağlamayıb, dilimi qifillamayıb, ağlımı korşaltmayıb yaxşı aura axtarışında olmuşam, qələmimdə səmi-mi, halal, humanist insanları təsvir etmişəm. Sevgililərin pak məhəbbətini, zəngin iradəsini, parlaq arzularını duymuşam. Sevgilərin işqli rəngi məni sevindirmişdir. Sevgililərin rəngi dəyişmir, çünkü kosmik enerjilə isinirler.

Amma rəngin dərin fəlsəfəsinə varanda heç də nəzəri mülahizələrə tam üstünlük vermək nikbinliyindən xeyli uzaqlaşırsan. Paradoks deyilmi? Bu məsələdə necə deyərlər: nə atanı, nə ananı məhşər ayağına çəkməyə ehtiyac qalmır, qaralara, ağlara və sarılıra cinsləri ayırmak, dinlərində əqidəsinə qeyri - məqbuldur, bəşər övladları Allah - Təala-nın xəlq etdiyi bəndelədir. İnsan məxluqatını təfəkkür deyilən fenomenal bir möcüzə ilə "silahlandırıb" ki, özünü qorun, tələbatını ödə, töreyib art, ancaq qəbahətlərə əl atma! Qələbinin səsini eşit, çünkü o hissiyyatın, duyğuların mərkəzidir. Təfəkkür təkbaşına dəyər ifadə etməkdə acizdir, ona ən doğru istiqamət vərəcək qelbdir. Mənəviyyatın məhədəsi (meyarı) olan insan ruhu və qələbi cırkəbə bulşmış fəsadlara ya-xın durmamalıdır. Başa düşməyə borcludur ki, xeyirxahlıqdə "orta hədd" götürməlisən. Qələbin piçiltisini nişitməlisən və mövcud mühitin sosiallığına əməl etməlisən. Sual olunur:

"Qəlb" nəyə deyilir? İnsan duyğularını və qavrayışını özündə yaşadan (ehtiva edən) fealiyyətin mənəvəyidir. İnsan məqsədönlü davranışında (hərəkətlərində) qələbinin qüdrətini təcəssüm etdirir. Bunuñla insan ruhunun (canının) tekamülünə nail olur, onun (fərdin) həssaslığı, diqqəti simasında, sifətində izini qoyur, təbəssümü işıqlanır, işraq (parlatma, nurlandırma) cizgiləri oxunur, bədən canlanması, insaniyyət dirilir. Qələbi canlı, oyaq və ayıqlaşır, bir sözə, fiziki və mexaniki hərəkə-

lər ahəng yaradır. O, özünü qara, aq və sarı kateqoriyada axtarmır, bu şərti bölgünü qəbul etmir, özüne siğdırır. Maddi tələbatlarını hissələrinə, nəfsinə qurban vermir. Qəlibi - ruhu - canı rahatlanır, duygusu, qavrayışı diqqətinin ixtiyarına keçir. Belə vəziyyətinsən, deyək ki, bir fərdə özünü tapırsa sosial mühiti qiyəmtəndirir: Vətənin siyasi qalmaqlarda durumunu, xalqının düşdürüyü müvəqqəti vəziyyəti, hətta qonşusunun durumunu vəzifəsi, səlahiyyəti daxilində qiyəmtəndirməkdə vicdanın səsini eşidir. Sevgisində də aldatmır nə özünü, nə kimsəni.

Maraqlı odur (yazılanlara inan-saq): "Azerbaycanımızın qırx sekki milyard halal pulunu çırılıdırıb hamam ofşar banklarda" xaricilərin girrovuna qoyurlar. Belə vezifə etibar olunan korruptionerlər, maqnatlar, doysan cildində canavarla hücum çəkənlər... sözün həqiqi və məcəzi mənalarında cinayətkar olsalar da sərbəst və cəzasız kef - damaqda ömürlərini yaşayırlar: Eh, Nə gözəl zəmanədir!

Bu günün bu cür qəlbsiz, könül-süz, mərhəmətsiz insanları bir ama-la bağlı deyillər (halbuki, insan heç vaxt qəlbini, ruhunu iki sevgiyə ve-re bilməz), bələləri üçün yaltaqlıq, mənənə eyilmək, "sual" işarəsi olmaq və külli miqdarda sərvət əldə etmək! Belə "kişilər", başı "papaqlılar", elvan "qalstuklular" xalqı talayı, fövqəl həyat sürürənlər. Bu cür sərvət onları düşmənle həmfikir edir, gizlin siyasi və maddi alış - verişə bağlayır. Və təntənə ilə zildən səs-lənlər: Eh, nə gözəl zəmanədir!

Tarixi müşahidələr də təsdiq edir ki, o nəfsi qılıncnakəslər var dünəni sevirlər, məddi - şəhəvanı və heyvanı lezzətləri arzulayırlar - onlar xalqını, Vətənini, Basçısını sevməzlər, insaniyyəti (adamlığı), səmimiyyəti, qonşuluğu yaxına buraxımlar; həm həqiqi, həm də məcəzi mənada. Sevdiyi məhz burlardır! Sapıntılar, azığınlıqlar, özbaşınalıqlar ondan töreyir ki, mənevi - ruhi, məddi pozuntular, nəfsər yaşamaqdadır, qanunlar tərəfində öldürməmişdir! Buna ehtiyac görünmür qəhqəhələr içində: Eh, nə gözəl zəmanədir!

İnsanın rəngi yalnız fiziki səciyə ilə şərtlənmir və coğrafi, iqtisadi,

siyasi vəziyyəti və s. faktorlara ölü-çülmür. Bu sadalananlar öz yerində: insanların fikirləri, əməlləri, istekləri onun təbətiini müəyyənləşdirir, əlaqəni reallaşdırır, hərçənd, qütb və tropik zonalarda yaşayanlar qalın, isti paltar geyinməyə məcburdurlar, onlar aq, qara, sarı rəng alırlar, lakin bu amil heç də xalqların xarakterini dəyişdirmir: ya yaxşılığa, ya da pisliyə aparmır, mütləqləşdirmir! Yeni hər iki halın təbii kökü yoxdur, yalnız formal coğrafi yaşayış mühitinin mehsuludur. İnsanların (xalqların) ge-yim tərzi, zahiri görkəmi, adət - ənənələrindəki fərq onları xarakterindəki bəşəri humanizmini aradan götürür. Əksinə, öz mənəvəini insan varlığından (təbətiindən) götürür, xarici səbəblərlə (amillərlə) müəyyən olunmayan hər cür fikirlər, atılan addımlar (əməller) insana məxsusdur, hissələrinin diqtəsidir. Beləliklə, bu cür islər insanda "fitri", heyvanda "təbii"adlanır. Bəzi mütəxəssisler ikinci (təbii) xisəltə fərdin özünü günahlandırırlar, xüsusilə, genetiklər: bu fikirdə heqiqəti inkar etməzdik, lakin bələnin, qəbahətin, fəsadın formallaşmasında xarici mühitin, təmsil olunduğu ölkənin (dövlətin) çıxardığı qanunların işləməlesi: qanunun "şah" yox, məmurların "şah" olması ucbatından cəmiyyətdə tarazlıq pozulur, tərəzinin gözü ayılır! Hətta necə deyərlər: bal arısının güllərin, çiçəklərin şirəsində məhrumluq yaranır, torpaqlar pullular tərefindən monopoliyaya alınır, alt üstüne çevrilir mal - qarənin, qoyun - davarın ayaqları altında inləyir, cinsi məlum olmayan bitkilər əkilir, bazarlarda satılır, ağaclar qırılır. Bakımızın ətrafi və içi əyani sübutdur. Bakımıq qəşən səsli quşaların keşkin qıtlığından, alaşarğaların ixtiyarındadır, bu vəhşilər isə zəif və zerif qumruları yeyirlər! Böyük təbətüşunas alım "Heyəcan təbili" kitabının müəllifi, mərhüm akademik Həsən Əliyev mənə danışmışdı ki, Bakıya qumru quşlarını (heyif ki, sayını unutmuşam) o getidirmişdi (Halbuki, artıb - çoxalmaq əvəzinə azalmaqdadır). Belə xeyirxahlı ilahilikdir!

P.S. Əlbəttə, nəfsi tox vəzifəlilər, canıyanan biznesmenlər, pe-daqoq -müəllimlər haqqı, ədalətə şüurlu hissələrlə yanaşırlar, bu adımlı qəlb - könül hissəyyatı ilə atırlar, vətəndaşları qapı arxasında saatlarla intizarda qoymurlar, imkansızlara əl tuturlar. Candan - ruhdan qidalanan fitri əməllər dünyəvidir. Onlara sual etsən ki, insanın rəngi var mı? Yalnız ironiya ilə suali qarşılıyacaqlar...